

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

Dječji vrtić „Biokovsko zvonce“ Makarska

Molizanskih Hrvata 2, Makarska

Telefon/fax: (021) 690 444, 691 014/690 967

E-mail: ravnatelj@dv-biokovskozvonce.hr

KLASA: 601-02/20-01/4

URBROJ: 2147-23-01-20-1

KURIKUL DJEČJEG VRTIĆA
„BIOKOVSKO ZVONCE“ MAKARSKA
za pedagošku godinu 2020./2021.

Ravnateljica:

Anela Židić, mag.praesc.educ.

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

Makarska, rujan 2020.

ŽUPANIJA: Splitsko-dalmatinska

MJESTO: Makarska

ADRESA: Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

Telefon: 021 690 444

Mobitel: 099 252 88 35

Faks: 021 690 967

OIB: 88941194590

OSNIVAČ: Grad Makarska

GODINA OSNIVANJA: 1997.

RAVNATELJICA: Anela Židić, mag.praesc.educ.

Sadržaj

1.	O NAMA	4
2.	POJAM KURIKULA	6
2.1	Načela kurikula	6
2.2	Temeljne vrijednosti kurikula	7
2.3	Područja temeljnih kompetencija	9
2.4	Strategije učenja	10
3.	PROGRAMI	14
3.1	Redoviti programi	14
3.2	Alternativni odgojno–obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori	16
3.3	Programi odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi s posebnim odgojno–obrazovnim potrebama	19
3.3.1	Odgojno-obrazovni proces s djecom s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju)	19
3.3.2	Program rada za darovitu djecu	26
3.3.3	Program predškole	27
4.	SURADNJA I PARTNERSKI ODNOSI S RODITELJIMA	37
5.	DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	41
6.	STRUČNO USAVRŠAVANJE STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA	42
7.	VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE U VRTIĆU	43

1. O NAMA

Dječji vrtić „Biokovsko zvonce“ Makarska predškolska je ustanova u kojoj se provodi rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu čiji je osnivač Grad Makarska.

Dječji vrtić „Biokovsko zvonce“ Makarska promiče suvremenu pedagogiju optimalnog poticanja dječjeg individualnog razvoja. Sagledavajući odgoj kao proces kvalitetnog osamostaljivanja, potiče se razvoj socio-emocionalne kompetencije, komunikacijskih vještina i kreativnog stvaralaštva. Djeci želimo od prvih koraka omogućiti što bogatije i poticajnije okruženje zadovoljavajući njihove potrebe i poštujući dječja prava.

Ustanova obuhvaća dječje vrtiće:

- „Ciciban“, Molizanskih Hrvata 2, Makarska
- „Maslačak“, Slavonska bb (Zelenka), Makarska
- „Pčelica“, Jadranska 2, Makarska
- „Radost“, Dr. Mate Ujevića 2 (Dumina ledina), Makarska
- „Zvončica“, Vladimira Nazora 1A, Makarska
- „Vrapčić“, Baškovoške skale 1 (Istok), Makarska
- „Grdelin“, Kraj 16, Tučepi (gdje je općina Tučepi vlasnik prostora, a Grad Makarska zadržava osnivačka prava)
- „Veseljko“, Mate Vladića 101, Makarska.

NAŠA MISIJA

Naša misija je osigurati uvjete za provođenje odgojno–obrazovnog procesa koji će omogućiti zadovoljavanje potreba, interesa i mogućnosti svakog djeteta tj. osigurati uvjete koji će omogućiti poštivanje prava svakog čovjeka u našoj Ustanovi. Djelotvornim odgojno–obrazovnim djelovanjem odgojnim kontinuitetom profesionalnog razvoja svih djelatnika unaprjeđivat ćemo kvalitetu partnerstva s roditeljima i širom zajednicom i na taj način pružati podršku obitelji i uvažavati roditelje kao ravnopravne članove vrtića koji svojim individualnim posebnostima i vlastitom kulturom pridonose kvaliteti djelovanja Ustanove.

NAŠA VIZIJA

Dječji vrtić kao poticajno socijalno, materijalno, prostorno okruženje te ugodno ozračje u kojem se dijete razvija i raste, zadovoljava svoje osnovne potrebe, stječe svoje prve spoznaje o sebi i svijetu oko sebe, uči o komunikaciji i odnosima, razvija svoje potencijale i stječe spoznaje i vještine prijeko potrebne za čitav život.

2. POJAM KURIKULA

Kurikul ranog i predškolskog odgoja je otvoren, razvojan i dinamičan, mijenja se i razvija na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička tj. integrirana priroda kurikula podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikula usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštivanje interesa, potreba i prava djeteta.

2.1 Načela kurikula

Kurikul Dječjega vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska utemeljen je na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje¹ i njime utvrđenim načelima. Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikula i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikula.

Načela su:

- **Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću**

Temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, a posebice onih profesionalnih angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini.

- **Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom**

Roditelji/skrbnici djeteta su privilegirani i primarni odgojitelji svojemu djetetu te ih stoga valja prihvaćati i poštovati kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim značajkama i iskustvima te svojom vlastitom kulturom, čime pridonose kvaliteti ustanove u cjelini.

¹Prema NKRPOO (2015:str.11-17)

▪ **Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju**

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važno jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta – prava na odgoj i obrazovanje.

▪ **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse**

Briga o postizanju i održavanju kvalitete tog okruženja (različite dimenzije okruženja) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića;
- osposobljavanja praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), usmjerenu razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma;
- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima (posebice sa stručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

2.2 Temeljne vrijednosti kurikula

Temeljne vrijednosti koje ugrađujemo u ovaj dokument zacrtane su Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje², a proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj.

One su:

Znanje: Vrtić djetetu treba omogućiti da samo sebe percipira kao kompetentnog i uspješnog učenika te razvija različite strategije učenja. U takvim uvjetima dijete stječe kompetenciju „učenja“, kao temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnoga učenja.

Humanost i tolerancija: U vrtiću djeca uče prepoznati i prihvatiti svoje i tuđe potrebe, poštovati različitosti i graditi skrbne odnose s drugima te zajedno organizirati

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

aktivnosti koje mogu moralno, materijalno i duhovno podizati kvalitetu života cjelokupne grupe tj. zajednice, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.

Identitet: Vrtić treba djetetu pomoći da razumije sebe i vlastiti identitet, ali i identitet drugih s kojima se susreće u vrtiću i široj socijalnoj zajednici.

Odgovornost: Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost.

Autonomija: U podražavajućem i neugrožavajućem okruženju vrtića djeca razvijaju neovisnost, kritičke sposobnosti, samopouzdanje i racionalan pristup životu.

Kreativnost: U oblikovanju odgojno-obrazovnoga procesa posebno se cijeni i potiče razvoj divergentnog mišljenja djeteta i to u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji

Na isti način Kurikul Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska usmjeren je ka ostvarivanju ciljeva zacrtanih Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a ovi se ciljevi odnose na: osiguravanje dobrobiti za dijete (osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit, obrazovna dobrobit, socijalna dobrobit) i cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija.

Za uspješan odgoj djeteta značajan je odnos obitelji i ustanove, obitelji vrtić u utjecaju na dijete međusobno se povezuju i isprepliću. U tom odnosu važna je podjela odgovornosti i različitih nadležnosti. U našem vrtiću posebno mjesto u radu zauzima građenje profesionalnih, suradničkih i partnerskih odnosa s roditeljima. U tom kontekstu osobit trud ulaže se u stvaranje osobno i socijalno potkrepljujućih situacija za aktivnu i ravnopravnu interakciju i komunikaciju odgojitelja i roditelja.

Dječji vrtić predstavljaju i zaposlenici koji svojim znanjem, kompetencijama, vrijednostima i kulturom življenja omogućuju kvalitetu življenja u vrtiću svoj djeci i ujedno razvijaju identitet i posebnost svakog pojedinca. Život i rad u vrtiću temelji se na međusobnoj odgovornosti i razvijanju kulture dijaloga usmjerenog na dobrobit djeteta te kvalitetno reagiranje konstruktivno rješavanje problema vezanih uz odgoj i razvoj djece.

Ovdje smo zbog djece i za djecu kojoj želimo omogućiti sigurno i poticajno okruženje za rast i razvoj. Roditelje ćemo dosljedno i korektno izvještavati o razvoju njihovog djeteta, a skrbit ćemo i za vlastiti stručni i profesionalni razvoj.

2.3 Područja temeljnih kompetencija

Temeljne kompetencije koje se nalaze u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje² su:

- **komunikacija na materinjem jeziku** – usmjerena je na osnaživanje i osposobljavanje djeteta za pravilno usmeno izražavanje i bilježenja vlastitih misli. Ova kompetencija uključuje i razvoj svijesti o utjecaju jezika na druge, razvija se u poticajnom jezičnom okruženju s ciljem stvaranja različitih socijalnih interakcija s drugom djecom i odraslima;
- **komunikacija na stranim jezicima** - učenje stranog jezika provodi se kroz igru i druge aktivnosti koje su za dijete svrhovite u jezično poticajnom okruženju. Situacijski pristup je najprimjereniji oblik učenja jer djetetu omogućava upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranog jezika u raznim situacijama;
- **matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju** – usmjerena je na poticanje djeteta na razvijanje i primjenu matematičkog mišljenja u svakodnevnim situacijama. Prirodoslovna se kompetencija razvija u problemskim situacijama kada se dijete navodi da donosi neke zaključke, a uključuje i razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću;
- **digitalna kompetencija** – odnosi se na upotrebu informacijsko-komunikacijske tehnologije u raznim situacijama. Dobra oprema odgojnih skupina računalima preduvjet je za razvoj ove kompetencije;
- **učiti kako učiti** – odnosi se na sposobnost odgojitelja da preusmjeri pozornost sa sadržaja poučavanja na proces učenja i poticanje djeteta na stvaranje vlastite strategije u tom procesu;
- **socijalna i građanska kompetencija** – podrazumijeva razvijanje odgovornog ponašanja, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međusobnu i međukulturnu suradnju, pomaganje i prihvaćanje različitosti itd. što podrazumijeva stvaranje poticajnog socijalnog okruženje te aktivno uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na organizaciju života u vrtiću;

²Prema NKRPOO (2015:str.28-31)

- **inicijativnost i poduzetnost** – odnose se na sposobnost djeteta da svoje ideje iznosi i primjenjuje u različitim aktivnostima i životnim situacijama, a u kojima do izražaja dolaze stvaralaštvo, inovativnost, originalnost, spremnost djeteta za preuzimanje rizika, samopouzdanje i samopoštovanje i sl.

2.4 Strategije učenja

Donošenjem strategije ovoga Kurikula teži se osiguranju uvjeta potrebnim za cjeloviti razvoj svakog djeteta. Odgojno-obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni suradnici poznavajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.); te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini dr. Pri tom je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta.

Način na koji potičemo aktivno i suradničko učenje djece jest konstantno stvaranje primjerenog okruženja. Stimulirajuće okruženje jest ono u kojem prevladavaju pozitivne društvene interakcije i međusobno povjerenje. U takvom okruženju djeca razvijaju socijalne vještine i kompetencije.

Odgojitelji podržavaju suradničko učenje djece kroz posebne strategije podrške, odnosno stvarajući prostorni i materijalni kontekst, vremenski, socijalno-emocionalni i sl., vodeći pri tom računa o spoznajama psihologije ranog razvoja. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa, samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške kroz:

- **Prostorno-materijalni kontekst**

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak, dajući osjećaj topline i sigurnosti.

Materijali su složeni na dohvat djece, u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara djeci omogućuje različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost. Kroz bogatu ponudu konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja tj. učenje činjenjem. Raznovrsnost, dostupnost, količina i način ponude materijala promovira neovisnost i autonomiju učenja djeteta.

- **Vremenski kontekst**

Organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtjeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

- **Komunikacijski kontekst**

U interakciji s djetetom odgojitelj njeguje stav koji neće biti poučavateljski već nedirektivni. U svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Uvažavajući sigurnost svakog djeteta, odgojitelj je djetetu emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti. To čini promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upoznaje i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu što nas okružuje. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava.

S obzirom na važnost razvoja sposobnosti samoregulacije ponašanja, odgojitelj usmjerava i prema potrebi modificira ponašanje djeteta, na način da djetetu daje jasne upute, da objašnjava posljedice pojedinog ponašanja, da dogovara jasna pravila te verbalnim i neverbalnim putem dijete opskrbljuje jasnim povratnim informacijama.

Konkretizacija ciljeva u odnosu na:

DIJETE:

- sigurnost svakog djeteta;
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta;
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih sl.);
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih;
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija;
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja);
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore;
- stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema);
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice polazak u školu);
- mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima;
- sposobnost odgovornog ponašanja u okruženju (prirodnom i materijalnom);
- življenje i učenje prava djeteta;
- dobrobit i radost svakog djeteta.

RODITELJE:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge;
- usklađeno partnersko djelovanje vrtić –obitelj;
- zadovoljstvo roditelja.

PROSTORNO, MATERIJALNO I VREMENSKO OKRUŽENJE:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost;

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja;
- održavanje estetike;
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba;
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu.

OZRAČJE:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja;
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika;
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

STRUČNI TIM I ODGOJITELJE:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima;
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića/odgojno-obrazovnog procesa;
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu;
- razvijanje refleksivne prakse;
- proklamiranje humanih vrijednosti.

ZA OSTALE ZAPOSLENIKE:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića.

3. PROGRAMI

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetovog vlastitog razvoja. U funkcionalnom smislu cjelovitih programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, umnih, osjećajnih i društvenih), razvijamo i pojedinačne specijalizirane, komplementarne, interesne programe s ciljem poticanja razvoja pojedinih djetetovih sposobnosti.

Projekt „ZVONCE za obitelj je najbolji prijatelj“ doprinosi usklađivanju poslovnih i obiteljskih obveza roditelja s područja Grada Makarske te unaprjeđenje kvalitete i usluge i rada Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska. Cilj projekta je unaprjeđenje kvalitete postojećih i uvođenje novih usluga Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska prilagođenih potrebama djece i roditelja, radi usklađivanja poslovnog i obiteljskog života obitelji s uzdržavanim članovima uključenim u programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Projekt podrazumijeva produljen boravak u dječjem vrtiću, smjenski cjelodnevni boravak, unaprjeđenje rada s darovitom djecom i s djecom s teškoćama u razvoju.

3.1 Redoviti programi

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu;
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad;
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje;
- poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta;

- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove);
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi.

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

Namjena i način ostvarivanja programa

Redoviti programi se ostvaruju u jasličkim skupinama za djecu od 1 do 3 godine i u mješovitim odgojnim skupinama djece u dobi od 3 godine do polaska u školu. Dobno mješovite skupine omogućuju kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Programi se ostvaruju kao:

- cjelodnevni 10-satni program za djecu jasličke dobi u dječjem vrtiću „Ciciban“ od 6:30 do 17:30 sati;
- cjelodnevni 10-satni program za djecu od 3 godine do polaska u školu u dječjim vrtićima „Ciciban“ i „Maslačak“ od 6:30 do 17:30 sati i u dječjim vrtićima „Zvončica“, „Grdelin“ i „Veseljko“ od 6:30 do 16:30 sati;
- cjelodnevni 7-satni program za djecu od 3 godine do polaska u školu u dječjem vrtiću „Radost“ od 7:00 do 14:30 sati;
- cjelodnevni smjenski boravak na tjedne za djecu od 3 godine do polaska u školu u dječjem vrtiću „Vrapčić“ od 6:30 do 17:30 tj. od 10:00 do 21:00 sati;
- poludnevni jutarnji 6-satni program u dječjim vrtićima „Radost“, „Pčelica“, „Vrapčić“ i „Grdelin“ od 7:00 do 13:00 sati;
- poludnevni poslijepodnevni 5-satni boravci u dječjim vrtićima „Radost“, „Pčelica“ i „Vrapčić“ od 14:00 do 19:00 tj. 20:00 sati.

*Program vjerskog katoličkog odgoja - suglasnost na reverifikaciju programa dobivena u srpnju 2019.g.

3.2 Alternativni odgojno–obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori

U dječjem vrtiću „Zvončica“ se nalaze dvije 10-satne mješovite skupine u kojima se provodi alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori koji je verificiran od MZOO, a provode ga odgojitelji s završenom edukacijom za provedbu tog programa.

Globalne zadaće i cilj programa:

Osnovne zadaće programa su kroz odgojno-obrazovni proces potaknuti kod djece interes za usvajanjem novih pojmova i vještina, poticanje istraživačkog duha i neograničeno buđenje dječje mašte i saznanja o svijetu oko sebe. Cilj je poticati cjeloviti razvoj djeteta stvaranjem temelja za odgovornu i samostalnu osobu punu samopouzdanja, poštivanjem njegove osobnosti, individualnih potreba i sposobnosti. Kod djece razvijati samostalnost, moralne osobine ličnosti, samopouzdanje te pozitivnu sliku o sebi. Nadalje, razvijati osjećaj empatije, međusobno poštivanje, kako starijih tako i mlađih te svojih vršnjaka. Različita dob u grupi omogućava raznovrsnost poticaja i socijalnih kontakata. Tako starija djeca spontano pomažu mlađoj, mlađa djeca promatraju djelatnost starije djece i pokušavaju isto, mlađa djeca traže zaštitu od starije djece te starija djeca preuzimaju odgovornost. Grupe djece različite po dobi i sposobnostima potiču razvoj samostalnosti, samosvijesti i demokratskog ponašanja. Jedna od značajnijih zadaća je „odgoj za mir“ koja u djece potiče upoznavanje i poštivanje tuđih običaja, tradicije, kulture neopterećeno vjerskom i rasnom pripadnosti jer je svaki čovjek dio „velike svemirske snage“.

Montessori odgojitelj odriče se snage autoriteta i preuzima odgovornost za slobodu djeteta jer dijete može dosegnuti vrhunac razvoja samo ako ima mir i slobodu djelovanja. Naravno, sloboda dana djetetu ne znači da je djetetu sve dopušteno, sloboda znači sloboda izbora onog što je dobro. Odgojitelj treba djetetu omogućiti:

- slobodu kretanja;
- slobodu izražavanja osjećaja;

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- slobodu biranja;
- slobodu stupanja u socijalne kontakte;
- slobodu ponavljanja;
- slobodu mirovanja.

Također odgojitelj treba nastojati ostvariti dobru komunikaciju i partnerske odnose s roditeljima kroz različite oblike suradnje-komunikacijski roditeljski sastanci, razna druženja i izleti, proslava rođendana s roditeljima, radionice, roditelj gost u sobi (upoznavanje zanimanja) ili posjet djece mjestu gdje roditelji rade te zajedničke aktivnosti kao što su gluma ili sport.

Razvojne zadaće:

Razvojne zadaće se temelje na individualnim potrebama, razvojnim mogućnostima te interesom djeteta i nadopunjuju se specifičnim zadaćama Montessori programa:

- omogućiti djetetu samostalan razvoj i izgradnju uz indirektnu pomoć odraslih prema načelu „Pomozi mi da učinim sam“;
- pratiti i poticati cjelovit razvoj djeteta pružajući mu osjećaj sigurnosti, ljubavi i poštovanja;
- usmjeravanje dječje pažnje vježbama za razvijanje koncentracije;
- poticati dijete na korištenje svih osjetila pri upoznavanju svijeta oko sebe;
- zadovoljiti dječju potrebu za kretanjem razvijajući psihomotorni i lokomotorni sustav;
- omogućiti djetetu slobodan izbor materijala, partnera i mjesta rada;
- poštivati tempo i trajanje rada svakog djeteta;
- poticati poštivanje za druge ljude sa različitom kulturom, tradicijom i osobnostima;
- poticanje komunikacije i vještine uljudnog ponašanja;
- uključivanje i individualan rad s djecom s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju;
- poticati i zadovoljavati potrebe darovite djece;
- poticanje interesa djeteta za strane jezike;
- razvijanje međusobnog poštivanja, suradničkih odnosa i empatije;
- poticati kod djece konstruktivan način rješavanja sukoba.

Polazišta:

Montessori pedagogija temelji se na deset načela:

- načelo upijajućeg uma,
- načelo promatranja;
- načelo radnog instinkta;
- načelo slobodnog izbora;
- načelo discipline;
- načelo osobnog tempa i trajanja rada;
- načelo ponavljanja;
- načelo provjere ispravnosti;
- načelo imitacije;
- načelo tri stupnja spoznavanja.

Kao i na razdobljima posebne osjetljivosti, koja nisu jedinstvena za svu djecu. Maria Montessori je na temelju svojih iskustava izdvojila pet razdoblja posebne osjetljivosti:

- osjetljivost za kretanje;
- osjetljivost za usavršavanje osjetila;
- osjetljivost za red;
- osjetljivost za govor i jezik;
- osjetljivost za društveno ponašanje.

Da bi se razdoblje posebne osjetljivosti maksimalno iskoristila, važno je u okolinu djece i u njihov dnevni raspored unositi što manje promjena, nastojati primjenjivati ispravan govor i ponašanje te dopustiti slobodu kretanja i omogućiti stjecanje iskustva.

Ustrojstvo programa:

Provođenje Montessori programa podrazumijeva poticanje spoznajnog, društvenog, osjećajnog te tjelesnog rasta i razvoja kroz pet osnovnih područja rada:

1. područje za poticanje samostalnosti u svakodnevnom životu
2. područje poticanja osjetilnosti i senzomotorike
3. jezično područje
4. matematika

5. ostali sadržaji.

3.3 Programi odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi s posebnim odgojno–obrazovnim potrebama

Obilježja programa Programi za djecu predškolske dobi s posebnim potrebama u razvoju nastali su na temelju javnih potreba i u Dječjem vrtiću „ Biokovsko zvonce“ Makarska. Provode se za djecu s teškoćama, a od pedagoške godine 2017./2018. provodi se i za darovitu djecu.

Programi su verificirani su od strane Ministarstva, a usklađeni su s Državnim pedagoškim standardima.

3.3.1 Odgojno-obrazovni proces s djecom s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju)

U cilju stvaranja optimalnih uvjeta koji omogućavaju zadovoljavanje posebnih potreba djece, kao i poticanja razvoja njihovih sposobnosti u granicama djetetovih mogućnosti, Dječji vrtić „Biokovsko zvonce“ Makarska, kontinuirano uključuje u odgojno-obrazovni proces djecu s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju).

Dobrobit koja proizlazi iz integracije djece s posebnim potrebama je višestruka - za dijete u integraciji, za ostalu djecu u skupini, za roditelje djece s posebnim potrebama (TUR) i roditelje ostale djece iz skupine te za odgojiteljev profesionalni razvoj. Cilj procesa integracije je kvalitetna inkluzija odnosno prihvaćanje sve djece u odgojnoj skupini kao ravnopravnih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Načelo poštivanja različitosti sve djece je temeljno načelo odgojno obrazovnog rada u Ustanovi a jednakost i solidarnost temeljne su vrijednosne orijentacije svih radnika Ustanove. Sva djeca, neovisno o mogućim odstupanjima u psihofizičkom razvoju, ostvaruju jednaka prava na odgoj i obrazovanje i poticanje svih područja razvoja uključujući motorički, socio-emocionalni, spoznajni, moralni, estetski i kulturni.

Svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa potiču se osvijestiti kako, uključivanjem djece s posebnim potrebama (TUR), poštuju se njihova prava na obrazovanje, igru, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti.

U pedagoškoj 2020./2021. god. u odgojno-obrazovni proces uključeno je 9 djece s posebnim potrebama (TUR). Osmero djece produžava boravak kao dosadašnji

korisnici, a s jednim djetetom je potpisan opservacijski ugovor o ostvarivanju redovitog programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

- **Cilj uključivanja djece s posebnim potrebama u odgojno-obrazovni proces u ustanovi**

Cilj uključivanja djece s posebnim potrebama u odgojno obrazovni rad u Ustanovi je socijalizacija, inkluzija i razvoj individualnih sposobnosti i potencijala djece s posebnim potrebama (TUR). Zadaća Ustanove je omogućiti i osigurati uvjete za kvalitetno uključivanje djeteta s teškoćama u razvoju i roditelja u sve aspekte odgojno–obrazovnog procesa jačanjem djetetovih osobnih potencijala i kompetencija za samostalno, odgovorno i djelotvorno ponašanje u komunikaciji s drugima.

- **Zadaće**

- poticati, senzibilizirati i obrazovati odgojitelje za rad s djecom s razvojnim odstupanjima i teškoćama u razvoju;
- osnaživati odgojitelje za rad, komunikaciju i suradnju s djecom i obiteljima;
- senzibilizirati odgojitelje i roditelje za prepoznavanje ranih znakova odstupanja u razvoju te prevenciju i ranu intervenciju;
- stvarati optimalne uvjeta za primjereni psihofizički razvoj djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju);
- osnaživati odgojitelje za rad s drugom djecom, vršnjacima na prihvatanju različitosti, rad na prilagođavanju prostornog konteksta, planiranje ciljanih grupnih aktivnosti;
- suradnjom svih članova stručno razvojnog tima i odgojitelja skupina, izraditi plan i programa za pomagača;
- poticati jačanje kompetencija odgojitelja i drugih odraslih osoba koji su u svakodnevnoj interakciji s djecom s teškoćama u razvoju;
- osvještavati značajnost roditeljske uloge i aktivno uključivanje roditelja u realizaciju odgojno–obrazovnog procesa;
- savjetodavni i edukacijski rad s roditeljima;
- izraditi plana opservacije za djecu s posebnim potrebama (TUR);
- izraditi individualizirane programe za djecu s posebnim potrebama (TUR);

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- opservacija djece sa sumnjom na odstupanja u razvoju na pisani prijedlog odgojitelja;
- provoditi individualne i grupne (logopedске i psihološke) terapijske postupke;
- provoditi pedagoško savjetovanje roditelja;
- voditi propisanu pedagošku dokumentaciju.

Redovito se provodi vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa od strane odgojitelja skupina gdje su integrirana djeca s posebnim potrebama (TUR) i članova stručnog tima. Refleksivnom praksom, tijekom pedagoške godine, nastojati će se poboljšati uvjeti i kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja vrtića.

- **Strategije**

Prema djeci:

- praćenje djece s faktorima rizika te kreiranje preventivnih programa;
- izrada individualnih i individualiziranih programa u suradnji s odgojiteljima i roditeljima;
- praćenje integracije te rasta i razvoja djece te prevenciju posebnih potreba;
- individualni rad s djecom s posebnim potrebama.

Prema odgojiteljima:

- podrška odgojiteljima u skupini u kojoj boravi dijete s posebnim potrebama oko individualiziranog pristupa djetetu - praktična i teoretska;
- individualne konzultacije vezane uz problematiku djece s posebnim potrebama (TUR);
- osiguravanje uvjeta za edukaciju odgojitelja na stručnim aktivima;
- edukacija na stručnim skupovima izvan vrtića.

Prema roditeljima:

- suradnja s roditeljima putem individualnih konzultacija i savjetodavnog rada,
- osnaživanje roditelja po potrebi kroz radionice i/ili roditeljske sastanke te mjesečnih edukativnih tribina i radionica (UNICEF radionice);
- edukacija roditelja pismenim putem – preko časopisa, letaka, web stranice.

Prema društvenoj sredini:

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- suradnja s vanjskim specijaliziranim ustanovama vezano uz obradu i tretman djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju;
- suradnja sa Centrom za socijalnu skrb.
- **Elementi praćenja**
 - periodično, tromjesečno ili polugodišnje vrednovanje lista praćenja razvoja, *check* liste, opservacija stručnih suradnika;
 - primjena dijagnostičkog instrumentarija prema potrebi;
 - kvantitativna i kvalitativna analiza rezultata;
 - povratna informacija roditeljima i odgojiteljima.
- **Nositelji i sudionici**
 - stručni tim;
 - odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera;
 - odgojitelji skupina;
 - roditelji.

ZADAĆE	POSLOVI	NOSITELJ	VRIJEME
1. Pravovremeno prepoznavanje i evidentiranje djece s PP (teškoćama u razvoju)	- inicijalni razgovor s roditeljima pri upisu u vrtić, s ciljem uočavanja razvojnih osobitosti prilikom upisa - svakodnevna zapažanja odgojitelja u skupini - praćenje djeteta tijekom razdoblja prilagodbe i kontinuirano praćenje psihomotornog razvoja djece tijekom godine - identifikacija djece s PP (TUR) - procjena razvojnih sposobnosti	psiholog zdravstveni voditelj pedagog edukator-rehabilitator odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera logoped odgojitelj	svibanj - lipanj rujan - kontinuirano

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

<p>2. Timsko planiranje odgojno-obrazovnog procesa</p>	<p>- osiguravanje optimalnih organizacijsko materijalnih uvjeta: broj djece u skupini, potreba za pomagačem, prilagodba prostora, informiranje i edukacija odgojitelja i dr. - izbor razvojnih zadatača prema specifičnim individualnim potrebama djeteta</p>	<p>odgojitelj pedagog psiholog edukator-rehabilitator odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera logoped ravnatelj</p>	<p>kontinuirano rujan-tijekom godine</p>
<p>3. Praćenje razvoja i potreba djece u uvjetima integracije</p>	<p>- suradnja stručnog tima i odgojitelja – informiranje o razvojnim postignućima i potrebama djeteta - procjena procesa integracije djeteta s teškoćom u razvoju: socijalizacija, razvojni status i napredovanje djeteta - praćenje efekata integracije na odnose u skupini - suradnja s roditeljima</p>	<p>odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera odgojitelj psiholog pedagog logoped edukator-rehabilitator zdravstveni voditelj</p>	<p>kontinuirano</p>
<p>4. Oblikovanje prostora u skladu s potrebama djece i sa specifičnostima programa</p>	<p>- prilagodba prostora, opreme i didaktike - stvaranje poticajnog okruženja za zadovoljavanje specifičnih interesa i potreba - kontinuirano obogaćivanje prostornog konteksta u skladu s potrebama pojedine</p>	<p>odgojitelj pedagog psiholog edukator-rehabilitator odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera</p>	<p>kontinuirano</p>

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

	odgojne skupine (ciljana nabavka opreme i didaktike) - formiranje centara aktivnosti u svim skupinama	logoped ravnatelj	
5. Provođenje djelomične integracije	- senzibilizacija i edukacija odgojitelja iz skupina redovitog programa - organizacija zajedničkih aktivnosti djece s PP (TUR) koja pohađaju poseban program i djece bez TUR u integracijskim uvjetima (druženja, predstave, izleti, kraći programi i dr.) - osiguravanje uvjeta za uključivanje djece s TUR koja pohađaju poseban program vrtića u skupine redovitog programa (organizacijski i materijalni uvjeti) - praćenje učinaka integracije na dinamiku skupine	odgojitelj odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera logoped psiholog pedagog zdravstveni voditelj	rujan - tijekom godine - kontinuirano rujan - kontinuirano kontinuirano
6. Neposredan rad s djecom	- prepoznavanje, evidentiranje i procjena razvojnih sposobnosti djece s PP (teškoćama u razvoju) - izrada individualiziranih planova i programa rada za djecu s PP (teškoćama u razvoju)	odgojitelj edukacijsko-rehabilitacijskog smjera psiholog logoped pedagog edukator-rehabilitator	rujan- studeni prosinač kontinuirano

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

	<ul style="list-style-type: none"> - edukativni rad s roditeljima i odgojiteljima - praćenje razvoja i napredovanja djeteta - suradnja s drugim ustanovama 		- prema potrebi
7. Suradnja s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> - razmjena relevantnih informacija s roditeljima na inicijalnom razgovoru prilikom upisa - upućivanje na pravodobnu dijagnostiku i specijalističke preglede - uključivanje roditelja kao aktivnog sudionika u integraciji djece - informiranje, edukacija, savjetovanje roditelja 	<p style="text-align: center;">odgojitelj edukacijsko- rehabilitacijskog smjera logoped psiholog pedagog zdravstveni voditelj edukator- rehabilitator</p>	<p style="text-align: center;">svibanj - lipanj</p> <p style="text-align: center;">- prema potrebi - kontinuirano - kontinuirano</p>
8. Praćenje i evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - praćenje razvojnih postignuća djeteta – evaluacijske liste pojedinih članova stručnog tima; pedagoška dokumentacija odgojitelja - evaluacija suradnje s roditeljima (anketni upitnici za roditelje) - evaluacija odgojno-obrazovnog procesa (anketni upitnici za odgojitelje) 	<p style="text-align: center;">odgojitelji stručni tim</p>	<p style="text-align: center;">- tijekom godine</p> <p style="text-align: center;">2 puta godišnje</p>

3.3.2 Program rada za darovitu djecu

Darovitost pojedinca odnosi se na izuzetno razvijene potencijale, na izuzetne sposobnosti. Ona određuje sklop urođenih osobina i sposobnosti koje osobi koja ih posjeduje omogućuje da u jednom ili više područja dosljedno postiže značajno natprosječne rezultate.

Temeljno načelo prema kojima se organizira i provodi odgojno-obrazovni proces s darovitom djecom jest zadovoljavanje njihovih specifičnih potreba te ostvarenja njihova prava na odgovarajući razvoj i obrazovanje. Fleksibilnost, kreativnost i razvojnost predškolskog programa nužni su preduvjeti za razvoj sposobnosti, interesa i kreativnosti djece predškolske dobi, a tako i za kvalitetnije zadovoljavanje specifičnih odgojno-obrazovnih potreba one skupine djece predškolske dobi koju možemo nazvati darovitima ili potencijalno darovitima. Specifične značajke darovite djece uvjetuju rad po diferenciranom programu uz individualizirani pristup.

U okviru rada sa djecom s posebnim potrebama u našoj Ustanovi organizira se kraći specijaliziran program za rad sa potencijalno darovitom djecom koji će se provoditi u manjoj skupini (do 10 djece).

U kraći program za potencijalno darovitu djecu biti će uključena djeca u dobi od 4 do 7 godina koji pohađaju redoviti program kao i djeca koja pohađaju program predškole. U program će se uključivati djeca koja iskazuju darovitost u području opći intelektualnih sposobnosti i kreativnosti. Za svaku igraonicu pripremaju se ciljane igre i zahtjevnije aktivnosti te se koriste situacijski poticaji u skladu s interesom i individualnošću djece.

Darovitom se djetetu omogućava da svoje iznadprosječne sposobnosti pokaže ponašanjem i uradcima u promišljenim i planiranim aktivnostima prema načelima razlikovnosti i obogaćivanja, pri čemu je naglasak na primjeni i poticanju najizraženijih sposobnosti, a ne samo u nadoknađivanju najnižih.

Program je verificiran od MZOO, a provodit će ga odgojiteljica koja je završila edukaciju za provedbu tog programa u suradnji s ostalim odgojiteljima i stručnim suradnicima vrtića.

Odgojno-obrazovni proces:

U organiziranim aktivnostima izmjenjuju se aktivnosti logičkih igara (Labirint, Dvorac, Logi Pic, različite logičke slagalice, tangrami), kreativne aktivnosti („Ljudi budućnosti“, „Naš novi planet“, „Izmišljeni jezik“ itd.), pokusi i eksperimenti (magnetizam, energija vjetra, strujni krug, agregatna stanja kemijskih elemenata...) i rad na računalu (upoznavanje djece s radom na računalu, računalne igre koje potiču logičko mišljenje, kreativnost i suradnička ponašanja.)

U odgojno-obrazovnom procesu u sklopu pojedinih aktivnosti i projekata planirana je suradnja s Gradskom knjižnicom, DAUP Orion i Parkom prirode Biokovo.

Suradnja:

- suradnja s kolegicama iz čijih skupina su djeca uključena u igraonicu;
- suradnja s roditeljima (zajedničke aktivnosti, domaći uradci, zajednička radionica na kojoj djeca prezentiraju usvojena znanja i aktivnosti);
- suradnja s psihologom (praćenje rada i napretka djece kroz godinu);
- suradnja s ravnateljem (osiguravanje uvjeta rada provedbe programa);

Voditeljica programa: Jelena Bartulović

3.3.3 Program predškole

- **Namjena programa**

Kurikul predškole podrazumijeva odgojno-obrazovni proces s djecom koja su u godini pred polazak u školu. Program predškole integriran je u redoviti odgojno-obrazovni program, a za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom vrtića, organizirat će se prema organizacijskim mogućnostima Ustanove.

- **Ciljevi programa**

Kurikul predškole djetetu treba osigurati prilike za stjecanje iskustava kvalitetnoga institucijskoga predškolskog odgoja i obrazovanja. Ima za cilj osigurati okruženje (prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, zbivanja, djelatnosti) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razviti svoje potencijale (tjelesne, osjećajne,

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

izražajne i spoznajne mogućnosti) te kroz zadovoljenje djetetovih aktualnih interesa steći znanja, vještine i navike (u skladu s karakteristikama njegove dobi i osobnim karakteristikama) koje će mu pružiti sigurnost nužnu za savladavanje školskog programa i djelovanje u promijenjenim životnim uvjetima. Planira se i oblikuje cjelovito (tematski, projektno), a ne parcelizirano (kao međusobno nepovezane aktivnosti, izdvojena područja učenja, uvježbavanje posebnih vještina i sl.).

Planiranje sadržaja kurikula predškole temelji se na promatranju, slušanju i dogovaranju s djecom pri čemu su interesi djece i njihove individualne i razvojne mogućnosti najvažniji kriterij. Posebna pozornost usmjerava se utvrđivanju postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanju uvjeta za njihovo nadograđivanje. Djecu se kontinuirano potiče na sudjelovanje, promišljanje i planiranje novih iskustava učenja s odgojiteljem.

Odgojno-obrazovne aktivnosti temelje se na istraživanju, otkrivanju, promišljanju, rješavanju problema i raspravi djeteta s drugom djecom i odgojiteljem te korištenju različitih izvora učenja. Djecu se potiče na izražavanje u sklopu različitih vrsta reprezentacija (crtanje, slikanje, građenje, konstruiranje i sl.), koje im olakšavaju razumijevanje i integriranje koncepata kojima se bave te korištenje simbola za izradu pisanih bilješki u njima svrhovitome kontekstu. Izravne intervencije odgojitelja u odgojno-obrazovnim aktivnostima temelje se na dobrom razumijevanju djece i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja.

U svim skupinama jasličkih i vrtićkih boravaka provodi se sportski program koji je dio redovitog programa. Program je verificiran od MZOO, a provodi ga diplomirana kineziologinja.

Cilj sportskog programa:

- tjelesnim vježbanjem trajno poticati skladan rast i razvoj;
- ciljano razvijati morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti - tjelesnim vježbanjem povećavati radne sposobnosti;
- razviti svijest o važnosti čuvanja, unaprjeđivanja i promicanja zdravlja.

Zadaće:

- utjecati na pravilan rast i razvoj;

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- zadovoljiti osnovne djetetove potrebe;
- kroz tjelesni aktivitet djeteta razvijati i jačati pozitivnu sliku djeteta o samom sebi;
- razvijati osobine suradnje raznolikim pravilima i načelima;
- zadovoljenje osnovnih bioloških potreba za kretanjem;
- usavršavati prirodne oblike kretanja.

Osnovne postavke sportskog programa su :

- svako dijete može uspjeti;
- program je kvalitetan odgovor na dječje razvojne, ali i socijalno-emocionalne potrebe;
- individualne sposobnosti osnova su razvoja koji se može poticati;
- tjelesno vježbanje preduvjet je zdravog odrastanja;
- kroz tjelesno vježbanje potiče se razvoj samopouzdanja i samopoštovanja, razvijaju socijalne vještine i emocionalna kompetencija;
- svatko pobjeđuje u okviru svojih mogućnosti i sposobnosti, nema natjecanja ni poraženih.

CILJEVI I ZADAĆE ZA OSTVARIVANJE PROGRAMA PO VRTIĆIMA

Vrtić Maslačak

- **PROGRAM: KULTURNA I PRIRODNA BAŠTINA (MAKARSKOG PODNEBLJA)**

Nastavak kulturne i prirodnjačke aktivnosti po kojima je vrtić prepoznatljiv. Program kulturne i prirodne na dosadašnje istraživačko razvojna djelovanja vezana za etnološke, baštine djeca prate sa lakoćom, trajnim interesom, donoseći svoja, već stečena iskustva iz obiteljske sredine. Roditelji daju punu potporu ostvarivanju ciljeva i zadaća programa na višestruke načine, svojim aktivnim sudjelovanjem. Pomoću programa ostvareni su pomaci u novom obiteljskom pristupu tematici nasljeđa i očuvanja kulturne i prirodne baštine.

- **PROGRAM: KATOLIČKI VJERSKI PROGRAM**

Ove pedagoške godine po prvi puta se u skupini cjelodnevni 6 provodi vjerski odgoj.

CILJ: U skladu s ciljevima cjelovitog odgoja djeteta rane i predškolske dobi njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi,

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota evanđelja u odnosu na sebe, drugoga te na poseban način Boga.

ZADAĆE:

- pomagati djetetu da raste u povjerenju u samoga sebe i tako sve više postaje osoba
- pobuđivati u djetetu one duhovne snage kojima će na ispravan način doživljavati transcendentnost ljudskog života i svijeta uopće
- zadovoljiti djetetovu potrebu za „pripadanjem“ i za „ljubavlju“ te na temelju tog iskustva upućivati ga na odnos, susret i autentično približavanje Bogu
- omogućiti djetetu da metodom igre i rada doživljava i upoznaje temeljne poruke evanđelja
- uvoditi dijete u prijateljsku komunikaciju s Bogom uz pomoć osobnog molitvenog izražavanja
- omogućiti djetetu da se susretne s dobrim primjerima, odnosno pozitivnim uzorima u životu svoje uže i šire okoline, koji ostvaruju ljudske i kršćanske vrednote
- pomagati djetetu u uspostavljanju autentičnih odnosa s drugima, osobito različitima, koji imaju drukčije religiozne navike i ponašanje, u predškolskoj ustanovi i u životu uopće.

BIOKOVO - MOJA PLANINA I PREDSTAVA ADRION I KRALJ: projekt je počeo nakon uspješnih posjeta i suradnje s prezentacijskim centrom Parka prirode Biokovo. Djeca su nastavila proučavati tematiku planine Biokovo kroz igru i istraživanje. Svakodnevno, kroz nove poticaje provodili smo projekt kroz različite razvojne oblasti: glazbu, audio vizualno, scensko... Planiramo nastaviti suradnju s ustanovom Park prirode Biokovo na započetom programu proučavanja prirodne baštine makarskog podneblja. Prošle godine postavili smo glazbeno scensku adaptaciju priče „Adrion i kralj“ te s Parkom prirode imamo dogovor ove godine predstaviti je široj publici u sklopu njihovih javnih događanja.

MUZEJSKE AKTIVNOSTI: planiramo posjet novouređenom Malakološkom muzeju te prezentacijskom centru Parka prirode Biokovo.

FOLKLORNE AKTIVNOSTI: i ove godine imamo planiramo učiti karakteristične tradicionalne plesove i pokazati naučeno kroz nastupe.

PRIČE IZ PROŠLOSTI, KNJIGA DV MASLAČAK „NAŠE PRIČE“: Prošle godine smo tiskali knjigu priča koju su napisali roditelji, bake, djedovi djece koja su 2017./2018. pohađala naš vrtić. Knjigu smo predstavili široj javnosti i medijski je popraćen izlazak knjige. Knjigu namjeravamo koristiti u daljnjem programskom radu s djecom te pomoću nje popularizirati tematiku baštine u obiteljskom i širem okruženju. I dalje ćemo prikupljati nove materijale koji će nam obogatiti praksu kulturne baštine u vrtiću.

PROGRAM ODGOJ I OBRAZOVANJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Program se provodi više godina. Cilj nam je utjecati na pozitivan stav prema zdravoj prehrani, ekološkom pristupu življenju, održivom razvoju i prirodnim resursima. Želimo potaknuti svjesnost o odgovornom ponašanju u prirodi, razvijati osnove ekološkog pristupa življenju i temelje održivog razvoja u vlastitoj sredini.

ORGANIZIRANJE BIO POVRTNJAKA: Više godina smo provodili ovu aktivnost na razne načine. Ona se odnosi na uzgoj biljke od sjemenke do ploda. Cilj nam je potaknuti djecu na izbor zdravih namirnica te poticati razvoj prirodnih oblika kretanja, snalaženje u prostoru, prilagođavanje okolišu, iznalaženje praktičnih, inovativnih rješenja na otvorenom prostoru. Provedba će se odvijati kroz organiziranje povrtnjaka, obrada tla, prikupljanje sjemena, uzgoj sadnica, evidentiranje razvojnog procesa, povrće - hrana, izrada info plakata, pripreme i konzumiranja.

Dječji vrtić Radost

Projekt: *Osjetilima do igre i zabave (J1+J2)*

Cilj: djeci približiti važnost i značaj osjetila kroz igru i istraživačke aktivnosti.

Zadaće:

- upoznati djecu s ulogom svih osjetila u svakodnevnom životu
- ukazati djeci na međusobnu povezanost osjetila
- poticati razvoj osjetila kroz istraživačke i životno-praktične aktivnosti

Projekt: *Igre naših predaka (C3+P3)*

Cilj: djeci približiti važnost očuvanja tradicije i tradicijskih vrijednosti putem raznih tradicijskih igara.

Zadaće:

- upoznati djecu s tradicijskim igrama
- poticati izvanjsko uključivanje roditelja, baka i djedova („Koje ste Vi igre igrali kad ste bili dijete?“ – međugeneracijski prijenos)
- poticati kod djece prihvatljivo ponašanje, timski duh i (samo)regulaciju emocija

Projekt: *Šetnja kroz godišnja doba* (P1+P2)

Cilj: omogućiti djeci da uoče karakteristike godišnjih doba i povežu sveukupno znanje s iskustvom iz osobnog života.

Zadaće:

- proširiti znanja o klimi i prirodi u našoj zemlji i podneblju
- pisanje ili crtanje o vremenu, biljkama, životinjama i ljudima
- igre karakteristične za godišnja doba prigodne pjesme i plesovi.

CILJEVI I ZADAĆE:

- poticati razvoj samostalnosti kod djece
- poticati razvoj osjećaja prihvaćenost i pripadnosti zajednici
- poticati razvoj samopouzdanja, samopoštovanja i pozitivne slike o sebi
- poticati razvoj socijalnih kompetencija
- poticati razvoj (samo)regulacije
- poticati razvoj empatije
- poticati razvoj identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- poticati prihvaćanje i poštivanje drugih, njihovih različitosti i specifičnosti
- poticati usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima zajednice i okoline
- poticati razvoj kreativnosti i stvaralačkog potencijala kod djeteta
- poticati odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima
- poticati raznovrsno izražavanje i stvaranje djeteta simboličkim jezicima (likovno, glazbeno, scensko, motorički i sl.)

Dječji vrtić Pčelica

“VRTIĆ PO MJERI DJETETA”

Cilj:

- “Socijalno kompetentno dijete”
- “Inkluzija djece s teškoćama u razvoju”
- “Provedba projekta ”Say Hello to the World”- skupina Jutro 1

Zadaće:

- poticati usvajanje prosocijalnih ponašanja (dijeljenje, pomaganje, suradnja, briga o drugima...)
- poticati usvajanje određenih vještina koje omogućavaju razumijevanje svoje okoline i djelotvorno snalaženje u svakodnevnim situacijama te uspješno postizanje osobnih ciljeva
- poticati usvajanje društveno prihvatljivih ponašanja
- poticati razvoj empatije prema drugima
- poticati razvoj kontrole egocentričnog, impulzivnog i neprihvatljivog ponašanja
- poticati sposobnost suradnje (usklađivanje vlastitih ciljeva i prioriteta s ciljevima i zahtjevima skupine)
- poticati sposobnost upravljanja sukobima i njihovog rješavanja
- poticati razvoj samostalnosti i pozitivne slike o sebi
- poticati uočavanje i prihvaćanje različitosti.

Dječji vrtić Vrapčić

Projekt: Crkva – Isusov i moj dom

- približiti djeci pojam Crkve kao zajednice kršćana, opisivanje i upoznavanje crkvenih građevina; posjet crkvama našeg područja

Projekt: "Dobro je činiti dobro - poštivati različitosti"

- poticati empatiju, ljubav prema drugima pod motom "*dobro je činiti dobro*" uz poštivanje različitosti, djecu učiti nesebičnosti, razumijevanju tuđih potreba te njihovo usklađivanje sa svojim potrebama

Projekt: Domaćinstvo i izrada male kuharice

- kreativne i imitativne igre iz obiteljskog centra

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- bogaćenje iskustva učenjem različitih uloga iz obiteljskog života

CILJ projekta: razvijanje etičkih osobina kao što su lijepo ponašanje (bonton), društveno – odgovorna ponašanja, zaštita okoliša te timski rad.

Projekt: „Zdrava prehrana”

- zdrava hrana, u zdravom tijelu zdrav duh, približiti djeci zdravo življenje kroz razne tjelesne aktivnosti i učenje o zdravoj prehrani, osvijestiti djecu o važnosti zdrave prehrane te ih motivirati na što odgovorniji odnos prema sebi i svom tijelu.

Dječji vrtić Grdelin

Cilj:

- razvoj kompetencija djece poglavito socio-emocionalnih i kognitivnih
- partnerski odnosi roditelja i odgojitelja (ukoliko epidemiološke mjere dozvole)
- poticati razvoj ekološke svijesti u cilju razvoja ekoloških kompetencija

Polazišta (vrijednosne orijentacije i norme):

- prihvaćanje djece kao aktivnih sudionika osobnog odgoja i obrazovanja
- povjerenje u djecu
- prihvaćanje roditelja kao jednakopravnih partnera u odgojno-obrazovnom procesu
- kompetencijski pristup
- konstruktivizam
- usmjerenost na djecu i proces (a ne sadržaje)

Zadaće:

- planirati, organizirati, provoditi, dokumentirati i vrednovati strategije zajedničkog učenja
- poticati kognitivne i organizacijske kompetencije djece
- dokumentirati proces
- analizirati proces i ishode
- istraživati modalitete suradnje s roditeljima u pravcu izgrađivanja partnerskih odnosa
- koristiti različite izvore znanja

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- pravodobno informirati roditelje, poticati ih na sudjelovanje u planiranju i generiranju ideja, omogućiti uključivanje i izravni odgojno-obrazovni proces, poticati samovrednovanje (ukoliko epidemiološke mjere budu dozvoljavale)

Dječji vrtić Zvončica

Cilj:

- poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, odgovornost i kreativnost djece
- osigurati sustavan način poučavanja, poticanja i unaprjeđivanja djetetovih intelektualnih, tjelesnih, estetskih, društvenih, moralnih i duhovnih sposobnosti u skladu s njihovim mogućnostima
- razvijati svijest kod djece o očuvanju materijalne i duhovno-povijesne kulturne baštine Republike Hrvatske i nacionalnog identiteta.

Dječje kompetencije:

- ja (slika o sebi)
- ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica)
- svijet oko mene (prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština, održivi razvoj).

Dječji vrtić „Veseljko“

Projekt „ŽIVIMO ZDRAVO U SKLADU S PRIRODOM“

Cilj: Prihvatanje i usvajanje zdravih životnih navika: zdrava hrana, važne tjelesne aktivnosti i boravak u prirodi, savjestan i odgovoran odnos prema okolišu.

Zadaće:

- poticati razvoj samostalnosti, pozitivnu sliku o sebi i brigu o vlastitom zdravlju
- poticati zadovoljavanje potrebe za kretanjem, snalaženje u prostoru i prilagođavanje okolišu
- poticati razvoj svijesti o odgovornom ponašanju u prirodi, poticati usvajanje osnova ekološkog ponašanja
- poticati razvoj svijesti o važnosti njegovanja biljaka koje ćemo zasaditi
- poticati istraživačko djelovanje, spoznajne procese i usvajanje novih znanja.

Dječji vrtić Ciciban

Cilj odgojno-obrazovnog procesa je stvaranje preduvjeta za optimalan tjelesni, intelektualni, emocionalni i socijalni razvoj vodeći se načelom individualnog pristupa

Zadaće:

- poštivati dječje potrebe i interese
- poticati dječju kreativnost
- poticati stvaranje socijalnog okruženja u kojem se njeguju humani međuljudski odnosi i društvene vrijednosti
- poticati prirodnu znatiželju djece i želju za istraživanjem te otkrivanjem kauzalnih veza
- poticati poštivanje i prihvaćanje različitosti
- poticati djecu na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje postupke
- poticati interakciju djece unutar skupine i među skupinama

Zadaće ćemo ostvarivati kroz :

- Programe: „Mala knjižnica“, „Samoposluživanje“, „Osamostaljivanje“, „Mala škola sporta“, „Priprema za školu“, „Prometni znaci-naši junaci“

Eko-program

Cilj našeg odgojno-obrazovnog procesa je razvoj ekološki osviještenih stavova i ponašanja kod djeteta koje iskustvenim doživljajem kroz aktivno djelovanje razvija pozitivna ponašanja i vještine važne za očuvanje okoliša.

Temeljne zadaće eko-vrtića:

- poticati na uočavanje ekoloških problema
- poticati ekološku osviještenost i osjetljivost za okoliš
- poticati na odgovorno ponašanje prema prirodi
- poticati i osmišljavati rad u okolišu
- upoznati i štititi biološku raznolikost eko-sustava
- poticati odgoj za održivi razvoj.

Zadaće ćemo i ove godine ostvarivati u suradnji sa Udrugom „Lijepa naša“, poštivajući metodologiju 7 koraka, a ove godine nas očekuje i dodjela brončanog statusa.

4. SURADNJA I PARTNERSKI ODNOSI S RODITELJIMA

PROTOKOL SURADNJE S RODITELJIMA

a) Roditelji djece za koji se 1. put podnosi zahtjev za upis

- prilikom podnošenja zahtjeva za upis članovi stručno razvojne službe obavljaju inicijalni razgovor s roditeljima na kojem se pribavljaju osnovni podaci o djetetu (trudnoća i porod, preležane bolesti, uključenost u terapijske programe, alergije, specifičnosti u ponašanju, obiteljske prilike itd.). Također prilikom inicijalnog susreta nazočno i dijete kako bi se stekao opći uvid u psiho-fizičko stanje djeteta;

- prvi roditeljski sastanak za novoupisane korisnike održava se krajem kolovoza, neposredno prije početka nove pedagoške godine, uz odgojitelja odgojne skupine sastanku su nazočni i članova stručno razvojne službe. Na sastanku se roditelje upoznaje s osnovnim podacima o Ustanovi, a posebno s osobitostima vrtića u koji je dijete upisano (broj skupina, radno vrijeme, programi i posebne zadaće i dr.). Roditelje se također upoznaje s određenim dijelovima Programa preventivnih i sigurnosnih mjera (dovođenje i odvođenje djeteta, osobe koje mogu preuzeti dijete, postupanje u kriznim situacijama – povreda djeteta, bijeg iz vrtića, razvod roditelja i dr.). Roditelje se upoznaje i s uobičajenim poteškoćama u prilagodbi tijekom mjeseca rujna, preporukama vezanim za dužinu boravka tijekom prvih nekoliko dana, te mogućim poteškoćama koje se najčešće javljaju tijekom adaptacije. Osnovne podatke o preventivnim i sigurnosnim mjerama te savjetima vezanim za adaptaciju djeteta na vrtić roditeljima se daje i pisano u obliku letka.

b) Tijekom pedagoške godine suradnja s roditeljima odvija se kroz:

- informiranje o događanjima na razini Ustanove, pojedinog vrtića i odgojne skupine u cilju promicanja postignuća djece;

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- informiranje o mogućnostima uključivanja roditelja u upravljanje Ustanovom – što pretpostavlja prava roditelja na apliciranje i uključivanje u upravna tijela vrtića (primjerice upravno vijeće) i radna tijela (primjerice različiti odbori);
- informiranje o dječjem individualnom razvoju (dokumentiranje procesa i individualne razvojne mape) te mogućnostima uključivanja u odgojno-obrazovni proces;
- individualne savjetodavne razgovore – ovisno o procjeni i na inicijativu stručnog djelatnika ili roditelja;
- roditeljske sastanke i radionice za roditelje koje realiziraju članovi stručno razvojne službe, a teme se dogovaraju prema procjeni odgojitelja i članova stručno razvojne službe
- informacije i edukativne sadržaje na panoima za roditelje, pisane letke i sl.
- uključivanje roditelja djece u godini pred školu u rituale prijelaza (pojedine odgojne skupine).

c) Suradnja s roditeljima djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju):

- po zaprimanju upisne dokumentacije, nakon uvida u medicinsku dokumentaciju i/ili zamijećenih odstupanja u razvoju djece za koju se traži upis u vrtić, svi članovi stručno razvojne službe provesti će postupak inicijalne procjene psihofizičkog statusa djece i o tome izraditi pisano mišljenje;
- nakon provedenog upisnog postupka s roditeljima razgovarati o proceduri upisa u vrtić, opservaciji tijekom prvih mjeseci te daljnjim mogućnostima boravka djeteta u vrtiću. Roditelje se upoznaje da će se dijete pratiti od strane članova stručno razvojne službe i na osnovu njihove procjene kao i mišljenja odgojitelja predlagati moguće promjene o čemu će roditelji biti pravovremeno obaviješteni;
- potpisivanjem ugovora roditelji daju suglasnost da dijete boravi u vrtiću sukladno procjeni članova stručno razvojne službe, a u skladu s Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i obrazovanja;
- nakon provedene opservacije i napisanog mišljenja za svako dijete s teškoćama u razvoju obavlja se razgovor s roditeljima kako bi ih se upoznao s preporukama za stvaranje što optimalnijih uvjeta boravka djeteta u vrtiću;

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

- roditelje se tijekom pedagoške godine poziva na individualne razgovore s namjerom pružanja podrške u prihvaćanju teškoća njihovog djeteta te emocionalno-psihološkog *supporta*;
- osnaživanja obitelji za kvalitetniju pomoć u odrastanju djeteta.

VREMENIK SURADNJE ČLANOVA SRS-a S RODITELJIMA

PLANIRANI POSLOVI	TERMINI	NOSITELJ/ NAPOMENA	
Roditeljski sastanci za roditelje novoprimljene djece	KOLOVOZ	SRS	Na razini svakog vrtića
Individualni razgovori s roditeljima novoprimljene djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju)	KOLOVOZ	pedagog psiholog	
Individualni razgovori s roditeljima koji imaju poteškoće u adaptaciji djeteta	RUJAN	pedagog psiholog	
Individualni razgovori o uočenim poteškoćama	KONTINUIRANO	pedagog psiholog	
Upoznavanje roditelja djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju) s planom i programom pedagoške opservacije	KOLOVOZ RUJAN	SRS	
Upoznavanje roditelja djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju) s individualiziranim odgojno-obrazovnim planom	STUDENI- PROSINAC	SRS	

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

Savjetodavna podrška roditeljima djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju)	PO POTREBI	psiholog pedagog edukator- rehabilitator	
Informiranje roditelja djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju) o postignućima djeteta	PREMA PROCJENI	pedagog psiholog edukator- rehabilitator	
Tematski roditeljski sastanci - Kako poticati učenje djece rane dobi - Uloga roditelja u poticanju razvoja odgovornog ponašanja djeteta - Pravila i granice u odgoju djeteta - Priprema djece i roditelja za polazak u osnovnu školu - Suradnja i partnerstvo s roditeljima - Odgoj za vrijednosti (moralna dimenzija odgoja i obrazovanja) - Uloga roditelja u osamostaljivanju djeteta - Samopouzdanje djeteta – važnost odgojnih poticaja - Agresivnost u predškolskoj dobi - Je li moje dijete darovito?		pedagog psiholog	

Inicijalni intervjui s roditeljima prilikom upisa	SVIBANJ	pedagog psiholog	
Individualni razgovor s roditeljima djece s posebnim potrebama (teškoćama u razvoju)	LIPANJ	SRS	za nove korisnike
Pisani edukativni materijali	PO POTREBI		

5. DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Pedagoška dokumentacija sredstvo istraživanja odgojno-obrazovnog procesa, učenja i napredovanja djece koje pokazuje djeci, roditeljima, odgojiteljima i stručnim suradnicima što se u dječjem vrtiću radilo.

Praćenje djeteta je proces promatranja djeteta u igri i aktivnostima, bez uplitanja odgojitelja, s ciljem upoznavanja interesa, upoznavanja osobnosti, stilova učenja i sagledavanja stupnja razvoja djeteta. Prikupljene informacije temelj su budućeg planiranja rada, orijentacijska osnova za organiziranje aktivnosti djece ili pojedinog djeteta.

Važna uloga pedagoške dokumentacije je u evidentiranju postignuća odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića sa svrhom istraživanja, praćenja, vrednovanja i unapređivanja odgojno-obrazovnog procesa.

Jedna od važnijih namjena dokumentacije je da pomogne odgojitelju da bolje razumije dijete, upozna način na koji ono razmišlja, što o njemu zna i kako nešto razumije što konstantno vodi praksu u smjeru veće osjetljivosti na dijete .

Pod dokumentiranjem aktivnosti u ovom kontekstu podrazumijevaju se trodimenzionalni radovi (modeli, makete), dječji crteži, audio snimke, fotografije, snimljene ili zapisane razgovore djece međusobno i djece s odgojiteljima te deskriptivno narativne bilješke. Ovaj vid dokumentiranja najčešće se objedinjuje u razvojnim mapama koje se vode pojedinačno za svako dijete.

Dokumentacija omogućuje odgojiteljima da podrže proces učenja djeteta na način da promišljaju moguće smjerove daljnjeg razvoja kurikula, poštujući smjer interesa djeteta.

Dokumentacija pomaže djetetu da svoju ideju ili pretpostavku lakše komunicira drugoj djeci, a druga djeca mu pomažu da tu ideju nadograđuje, mijenja i postupno izgrađuje nove spoznaje.

Dokumentacija omogućuje roditeljima da saznaju, ne samo što su djeca radila već i kako i zašto su radila, da ne vide samo produkt već i proces dječjeg rada.

Učenje je konstantno istraživanje i kao takvo mora biti vidljivo, a jedan od načina postizanja vidljivosti je pedagoška dokumentacija u kojoj je proces učenja dokumentiran na različite načine tako da se o njemu može diskutirati, raspravljati i interpretirati.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA

Stručno usavršavanje zakonska je obveza za sve stručne djelatnike Ustanove, a realizirat će se kroz:

- individualno stručno usavršavanje;
- stručno usavršavanje na razini Ustanove;
- sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima koji se održavaju pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH (prema financijskim mogućnostima Ustanove);
- stručno usavršavanje prema programu AZOO-a;
- stručno usavršavanje na seminarima i radionicama na 26. Danima predškolskog odgoja Splitsko-dalmatinske županije;

Stručno usavršavanje na razini Ustanove planira se kroz stručne aktive od strane stručno razvojne službe.

7. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE U VRTIĆU

Kvalitetno vrednovanje i samovrednovanje je najmoćnije sredstvo za poticanje promjena na bolje, to je utvrđivanje trenutnog stanja, detektiranje problema i/ili dobre prakse, određivanje prioriternih zadataka, pronalaženje ideja za rješavanje problema i/ili unapređivanje prakse i utvrđivanje pozitivnih postignuća i njihovo osnaživanje.

Proces vrednovanja i samovrednovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju može obuhvaćati cjelinu odnosno ukupnost funkcioniranja sustava ili neke segmente ranog i predškolskog odgoja. Kvalitetnim samovrednovanjem svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa (ravnatelji, stručni djelatnici, djeca, roditelji, čimbenici lokalne zajednice) značajno bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa u dječjim vrtićima. Kooperativnim vrednovanjem (vanjskim i unutarnjim) stekao bi se uvid u postojeće stanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, detektirali postojeći problemi te utvrdili mogući pravci djelovanja u cilju unapređivanja sustava predškolskog odgoja.

Poticanjem samovrednovanja djece u svim odgojno-obrazovnim situacijama omogućili bi djeci osvješćivanje svojih djelotvornih/nedjelotvornih ponašanja i preuzimanje odgovornosti za vlastite izbore od najranije dobi. Krajnji cilj vrednovanja i samovrednovanja dječjeg vrtića je utvrđivanje postojećeg stanja te jačanje kapaciteta

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

ustanove da samu sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru, vodeći računa o stvaranju uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba i prava svih. U skladu s navedenim nužno je stvoriti okruženje i ozračje za slobodan dijalog u kojem će samovrednovanje i refleksije pojedinaca biti nadopunjene refleksijama svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Na temelju članka 101. Statuta Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska na Odgojiteljskom vijeću dana 30.09.2020. godine razmatran je Kurikul Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska za pedagošku godinu 2020./2021.

Ravnateljica :
Anela Židić, mag.praesc.educ.

DJEČJI VRTIĆ "BIOKOVSKO ZVONCE"

Molizanskih Hrvata 2, 21300 Makarska

Na temelju članka 74. Statuta Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska, Upravno vijeće vrtića na 28. sjednici održanoj 01.10.2020. godine usvojilo je Kurikul Dječjeg vrtića „Biokovsko zvonce“ Makarska za pedagošku godinu 2020./2021.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Joško Kosović